

„INWESTOWAĆ I ŁĄCZYĆ”

Deklaracja bratysławska

Europejski Komitet Regionów

Europejski Szczyt Regionów i Miast 8-9/07/2016

Europejski Komitet Regionów (KR) popiera przyszłościową wizję Europy opartą na zwiększeniu inwestycji w celu stymulowania spójności, zrównoważonego wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy w miastach i regionach.

1. **Unia Europejska** to historyczne osiągnięcie, które zapewniło pokój, bezpieczeństwo i dobrobyt na kontynencie europejskim. Opiera się na podstawowym celu, jakim jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej z myślą o tym, by umożliwić wszystkim ludziom na całym obszarze Unii równe szanse uczestniczenia w naszym jednolitym rynku i korzystania z niego. Aby zatem zapewnić włączenie społeczne i poczucie przynależności obywateli do naszego wspólnego projektu europejskiego, ważniejsze niż kiedykolwiek dotychczas jest dziś przezwyciężanie rozbieżności terytorialnych pomiędzy miastami i regionami Europy poprzez promowanie inwestycji na poziomie lokalnym i regionalnym.
2. **Regiony, miasta i obszary wiejskie w Europie mają ogromny niewykorzystany potencjał inwestycyjny, jednak wciąż napotykać zbyt wiele przeszkód, by go uwolnić.** Poziom inwestycji w UE w ciągu ostatniej dekady spadł o 15 %, a w niektórych skrajnych przypadkach nawet o 50 %. Ta luka jest jednym z głównych czynników hamujących rozwój Europy i zaprzeczających nasze długoterminowe perspektywy wzrostu gospodarczego. By ponownie wejść na ścieżkę wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, europejskie regiony i miasta wraz z KR-em – jako zgromadzeniem politycznym samorządów lokalnych i regionalnych UE – chcą odnowić powiązania i, korzystając z możliwości wymiaru terytorialnego Europy, przezwyciężyć bariery i wskazać dalekosiężne rozwiązania.
3. **Władze lokalne i regionalne dokonują inwestycji na miarę lokalnych warunków.** To te władze odpowiadają za ponad 70 % inwestycji publicznych, co ma bezpośredni wpływ na gospodarkę lokalną, a zatem i na życie i dobrobyt europejskich obywateli. Stosowanie zasady pomocniczości sprawia, że odgrywają one wiodącą rolę, jeśli chodzi o dopilnowanie, by w inwestycjach kierować się lokalnymi potrzebami i znacząco przyczyniać się do stymulowania wzrostu gospodarczego i odpowiedniego zatrudnienia. Gwarantują one, że wydatki publiczne mają należyłą jakość i oddziaływanie. Czynią to, wspierając projekty, zarządzając nimi oraz ułatwiając inicjatywom lokalnym dostęp do prywatnego finansowania z myślą o większej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.
4. **Zmiany gospodarcze i technologiczne w mgnieniu oka dokonują transformacji w naszych społeczeństwach i regionach – proces ten zachodzi nie tylko na poziomie globalnym, ale**

Komitet Regionów

w szczególności właśnie na szczeblu lokalnym i regionalnym. Inwestycje nie mogą funkcjonować w próżni, musimy zatem dalej propagować powiązania transgraniczne i współpracę między poziomami władzy. Podmiotom miejskim i wiejskim trzeba również umożliwić pełne osiągnięcie drzemiącego w nich potencjału poprzez łączenie inwestycji. Inwestycje powinny być ukierunkowane na takie dziedziny jak trwałe i inteligentne rozwiązania energetyczne i transportowe, infrastruktura informatyczna, edukacja, badania i innowacje, opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi i mieszkalnictwo socjalne. W ten sposób Europa utrzyma konkurencyjność na arenie światowej.

5. **Misją polityczną władz lokalnych i regionalnych jest przedstawienie pięciu głównych rozwiązań w celu zwiększenia skuteczności inwestycji:**

5.1 **Łączenie Europy poprzez inwestycje terytorialne.** Lokalny i regionalny wzrost gospodarczy napędzany przez inwestycje musi opierać się na strategiach rozwoju terytorialnego czy to na obszarach miejskich, czy wiejskich. Inwestycje powinny także czerpać z naszej innowacyjności w odpowiedzi na potrzeby obywateli. Należy jak najszybciej zapewnić bardziej efektywne podejście do polityki inwestycyjnej UE, zidentyfikować i usunąć przeszkody w inwestycjach publicznych i prywatnych oraz uprościć otoczenie regulacyjne, a także ograniczyć biurokrację dla MŚP.

5.2 **Sposób realizowania naszych inwestycji zadecyduje o wynikach.** Aby doprowadzić do inwestycji nastawionych na wyniki, potrzebujemy zmiany myślenia: przedsiębiorczość, podejście oparte na danej lokalizacji, cyfryzacja oraz otwarte innowacje muszą stanowić fundament zarządzania UE oraz długoterminowej strategii rozwoju. Jednocześnie przyszłe inwestycje należy skierować na zrównoważony rozwój, w celu osiągnięcia celów związanych z przeciwdziałaniem zmianie klimatu na poziomie światowym. Tworzenie nowych miejsc pracy i trwałe wzrost gospodarczy zależą od ukierunkowanych inwestycji publicznych i prywatnych, zwłaszcza w wypadku MŚP, które zapewniają osiem z dziesięciu miejsc pracy w UE. To samo dotyczy przedsiębiorstw typu start-up, lecz także takich innowacji jak internet rzeczy, gospodarka o obiegu zamkniętym i gospodarka dzielenia się, nowe modele transportu i zdecentralizowana produkcja zrównoważonej energii.

5.3 **Wzmacnianie zdolności inwestycyjnych władz lokalnych i regionalnych musi zostać skoordynowane z unijnymi i krajowymi cyklami koniunkturalnymi.** Budżety publiczne wspierające wysokiej jakości inwestycje muszą działać w synergii z innymi źródłami finansowania na szczeblu regionalnym, lokalnym, krajowym i europejskim. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych mają ogromny potencjał i kluczowe znaczenie dla realizacji długoterminowych celów strategii „Europa 2020” dzięki temu, że zapewniają znaczny udział inwestycji. Mimo to potrzebna jest zdecydowana deklaracja, że fundusze te stanowią jedynie uzupełnienie, a nie zastępują żadnych innych źródeł finansowania w ramach polityki spójności. Ponadto, mimo że ogólna ocena pierwszego roku funkcjonowania EFIS jest pozytywna, powinno się poprawić równowagę geograficzną funduszu, wzmocnić prawdziwie uzupełniający charakter jego inwestycji oraz zwiększyć wysiłki na rzecz rozwijania platform inwestycyjnych. Co więcej, za pośrednictwem Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego powinno się wzmocnić

7. Europejski Szczyt Regionów i Miast

Komitet Regionów

możliwości techniczne potencjalnych promotorów projektów na szczeblu regionalnym i lokalnym. Podkreślamy potrzebę wzmocnienia zdolności władz lokalnych i regionalnych do korzystania w realizacji inwestycji z instrumentów finansowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a także z partnerstw publiczno-prywatnych oraz, w stosownych przypadkach, z oferty banków prorozwojowych. Chcemy zaakcentować rolę UE w dalszym zapewnianiu ram dla odpowiedniego finansowania wysokiej jakości inwestycji publicznych w lepiej i słabiej rozwiniętych regionach Unii – na obszarach miejskich, wiejskich, nadmorskich, górskich i peryferyjnych. Terytorialny wymiar inwestycji powinien znaleźć odzwierciedlenie w śródkresowym przeglądzie wieloletnich ram finansowych UE na lata 2014–2020 i w lepszej i uproszczonej polityce spójności po 2020 r. Aby osiągnąć ten cel, będziemy dalej monitorować wdrażanie różnych unijnych funduszy oraz dobrze wyważone wykorzystywanie dotacji i innych instrumentów finansowych.

- 5.4 **Nie da się osiągnąć celów bez ciągłego dialogu i partnerstwa – wspólne uczenie się i praca są kluczem do sukcesu.** Zwiększenie kapitału ludzkiego ma decydujące znaczenie i właśnie w Unii Europejskiej na co dzień możemy obserwować, co daje łączenie sił. Odnosi się to zarówno do osób, jak i do instytucji. Z racji tego, że miasta i regiony są siłą napędową postępu i innowacji społecznych, my – miasta i regiony UE, zobowiązujemy się do podejmowania działań w partnerstwie z instytucjami UE i państwami członkowskimi, aby skutecznie wypełniać luki pod względem innowacji, umiejętności i inwestycji.
- 5.5 **Większa odpowiedzialność i świadomość, by lepiej reagować na potrzeby obywateli.** Ponieważ władze lokalne i regionalne są najbliższym i cieszącym się największym zaufaniem poziomem władzy, przywracanie więzi między obywatelami, przedsiębiorstwami i inwestycjami na tym właśnie poziomie nadal będzie podstawą naszej długoterminowej strategii inwestycyjnej.
6. **Niniejszej deklaracji towarzyszyć będzie szeroko zakrojony plan działania, jako element dalekowzrocznej wizji KR-u dotyczącej inwestycji.** Będzie się on opierał na szeregu opinii wytyczających polityczne priorytety KR-u.
7. Deklaracja z Bratysławy zostanie przedłożona przez przewodniczącego KR-u przewodniczącym Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, jak również słowackiej prezydencji w Radzie UE.